

SPOROČILO ZA MEDIJE

**Projekt »Za boljše zdravje in zmanjšanje neenakosti v zdravju«
V SLOVENIJI STOPILI »SKUPAJ ZA ZDRAVJE«**

Ljubljana, 25. marec 2015 - V okviru razvojnega projekta »Za boljše zdravje in zmanjšanje neenakosti v zdravju« s krajšim nazivom »Skupaj za zdravje«, ki ga financira Norveški finančni mehanizem in ga v sodelovanju s številnimi notranjimi in zunanjimi sodelavci s področja preventive vodi Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), poteka prenova obstoječih programov preventivnega zdravstvenega varstva za otroke, mladostnike in odrasle. V razvoj in pilotno preizkušanje v projektu razvitih rešitev programa preventive otrok, mladostnikov in odraslih so vključeni Zdravstveni dom (ZD) Vrhnika, ZD Sevnica, ZD Celje in Ljudska univerza Murska Sobota, v okviru programa Projektno učenje za mlajše odrasle (PUM).

Od marca do septembra 2015 bo potekalo pilotno preizkušanje izvedljivosti prenovljenih preventivnih programov, ki bo doprineslo k njihovemu ovrednotenju in optimizaciji. *»Sodelavci na projektu smo hvaležni, da so se ZD in PUM s svojimi partnerji iz lokalnega okolja pridružili projektu Skupaj za zdravje in so pripravljeni preizkusiti izvedljivost novih rešitev preventivnih programov,«* je povedala **Jožica Maučec Zakotnik z NIJZ** in dodala: *»Ker na zdravje ljudi in zmanjševanje neenakosti v zdravju zelo vplivajo odločitve in prizadevanja različnih resorjev ter političnih in drugih deležnikov, smo zelo veseli, da bomo skupaj naredili korak za boljše zdravje lokalnih prebivalcev in nato vseh prebivalcev Slovenije.«*

Pilotno preizkušanje izvedljivosti prenovljenih preventivnih programov

Na vseh lokacijah bo preizkušena izvedljivost naslednjih vsebin:

- skupnostni pristop v prizadevanjih za boljše zdravje in zmanjševanje neenakosti v lokalnem okolju;
- povezovanje in sodelovanje različnih institucij, strokovnjakov in nevladnih organizacij pri odstranjevanju ovir v dostopu do zdravstvene službe ranljivih skupin, njihovo vključevanje v zdravstveni sistem in preventivno obravnavo;
- odpravljanje razlogov za ne vključevanje vabljenih na preventivni pregled in nadaljnjo obravnavo znotraj zdravstvene službe;
- delovanje novonastalega centra za krepitev zdravja v zdravstvenem domu in v lokalnem okolju;
- izvajanje novih programov za podporo spremembi življenjskega sloga in opolnomočenje za krepitev duševnega, telesnega in socialnega zdravja za kronične bolnike in za osebe, ki imajo veliko tveganje, da zbolijo za katero od kroničnih bolezni;
- povezovanje, sodelovanje in komunikacijske poti izvajalcev preventivnega programa;
- ustreznost javnozdravstvenih izobraževalnih programov;
- vzgoja za zdravje za otroke, mladostnike in starše;
- vzgoja za bodoče starše in šola za že starše ter
- preprečevanje debelosti in zdrav življenjski slog otroka in družine.

V Celju in Sevnici bo potekala tudi pilotna izvedba patronažnega preventivnega varstva novorojenčka, dojenčka in otročnice »Kakovostno starševstvo za zdrav začetek«, v PUM-ih v Celju in Murski Soboti pa zdravstvene storitve za mlade v lokalni skupnosti.

Zmanjšanje neenakosti v zdravju

S krepitvijo vsem dostopnih preventivnih programov v primarnem zdravstvenem varstvu lahko zmanjšamo in preprečimo bolezni, povezane z življenjskim slogom. Pri tem je pomembno vključevanje vseh skupin prebivalstva, zato je treba posebno pozornost nameniti skupinam z nižjo odzivnostjo zaradi socialne stiske ali pomanjkljivih informacij.

»Na osnovi večmesečne raziskave smo ugotovili nekaj ključnih ovir, ki jih imajo te skupine v zdravstvenem sistemu, obenem pa smo evidentirali možne rešitve za premostitev teh ovir,« je povedala **Jožica Maučec Zakotnik z NIJZ** in poudarila: *»Aktiven pristop pri vključevanju v preventivne programe je namreč ključen za doprinos zdravstvenega sistema k zmanjševanju neenakosti v zdravju.«*

O projektu

Projekt »Skupaj za zdravje« se osredotoča na razvoj pristopov v preventivnem zdravstvenem varstvu, izboljšanje dostopnosti do preventivnega varstva, krepitev zmogljivosti ter učinkovitejše medsektorsko delovanje s posebnim poudarkom na pristopih za zmanjševanje neenakosti. V ospredju so novi pristopi na področju preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov, vključno z vzgojo za zdravje za otroke, mladostnike, nosečnice in starše, ter novi pristopi pri preprečevanju in zmanjševanju bremena kroničnih bolezni pri odraslih.

Med dolgoročnimi cilji projekta je zmanjšanje pojavljanja kroničnih nenalezljivih bolezni, ki so povezane z nezdravim življenjskim slogom, kar bi lahko dosegli z zgodnjim odkrivanjem tveganja za nastanek teh bolezni, s pristopom vseživljenjske perspektive ter intervencijami in pristopi za zmanjševanje neenakosti v zdravju. *„Z aktivnostmi v projektu želimo okrepiti zmogljivosti za izvajanje preventivnih dejavnosti v sistemu zdravstvenega varstva ter dopolniti mehanizme in programe, usmerjene v preprečevanje in zmanjšanje neenakosti v zdravju,“* je pojasnila **Polonca Truden Dobrin z NIJZ**.

Več o projektu in poteku pilotnih preizkušanj izvedljivosti novih programov najdete na spletni strani projekta www.skupajzazdravje.si.

Norveška s pomočjo Norveškega finančnega mehanizma in Finančnega mehanizma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) prispeva k zmanjševanju družbenih in ekonomskih neenakosti ter opolnomočenju bilateralnih odnosov z evropskimi državami, ki prejmejo finančna sredstva. Norveška tesno sodeluje z EU prek Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

Finančna sredstva so namenjena nevladnim organizacijam, raziskovalnim in izobraževalnim ustanovam ter javnim in zasebnim sektorjem v 12 novih članicah EU ter Grčiji, Portugalski in Španiji. Financirane aktivnosti bodo izvedene do leta 2016, pri čemer poteka poglobljeno sodelovanje z norveškimi ustanovami. Glavna področja podpore so varovanje okolja in podnebne spremembe, raziskave in štipendije, civilna družba, zdravje in otroci, enakost med spoloma ter pravosodje in kulturna dediščina. Več o programu najdete na slovenski spletni strani in osnovni spletni Norveškega finančnega mehanizma.
